

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 195/2010-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. apríla 2010 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. K. D., K., zastúpenej advokátom JUDr. I. Š., S., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4 Co 76/2009 z 13. novembra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. K. D. **o d m i e t a** pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. februára 2010 doručená sťažnosť JUDr. K. D. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Co 76/2009 z 13. novembra 2009.

Zo sťažnosti a z pripojených listinných dôkazov vyplynulo, že sťažovateľka sa v postavení žalobkyne domáhala žalobou podanou Okresnému súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) priznania nároku na náhradu škody voči štátu v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ako aj nároku na odškodnenie podľa čl. 5 ods. 5 dohovoru. Okresný súd rozsudkom č. k. 9 C 92/07-223 z 9. marca 2009 žalobe sťažovateľky vyhovel v časti zaplatenia sumy 165 969,60 € a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobou uplatnený nárok sťažovateľky na náhradu materiálnej ujmy v sume 12 627,63 € okresný súd zamietol z dôvodu vznesenej námietky premlčania žalovaným. Proti rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 92/07-223 z 9. marca 2009 podala sťažovateľka odvolanie, ktorým žiadala zmeniť napadnutý rozsudok a žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Krajský súd rozhodol o odvolaní sťažovateľky rozsudkom sp. zn. 4 Co 76/2009 z 13. novembra 2009, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu v zamietavom výroku o zaplatenie sumy 12 627,63 € a v ostatných výrokoch napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa názoru sťažovateľky: *„Týmto potvrdzujúcim rozhodnutím, ale len čo sa týka náhrady škody za trovy obhajoby, vo výške 10 673,24 eura (321 542,- Sk) a za cestovné vo výške 1 466,44 eura (44 178,- Sk), teda spolu 12 139,68 eura (365 720,- Sk), boli podľa môjho názoru, porušené moje ústavné práva.“*

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti ďalej uviedla:

„Nárok na náhradu škody za trovy obhajoby a za cestovné, som si uplatnila podľa zák. č. 58/1969 Zb. (ďalej len zákon) a to preto, lebo uznesením Obvodného úradu vyšetrovania PZ K., ČVS: VP-796/10-95, z 10.8.1995, mi bolo vznesené obvinenie pre trestný čin vydierania podľa § 235 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., na základe skutkového stavu v uznesení uvedenom, pričom rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 3T 394/00, zo 14.10.2004, v spojení s uznesením Krajského súdu Žilina, sp. zn. 1To 38/05, z 26.7.2005, som bola spod obžaloby podľa § 226 písm. a/ Tr. por. oslobodená. Proti obvineniu som podala sťažnosť, ktorá bola zamietnutá.

Vzhľadom na oslobodzujúci rozsudok mi patrí, okrem iného, aj náhrada škody za trovy obhajoby a za cestovné, a to podľa prvej časti, prvej hlavy zákona, ako náhrada za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím.

Súd prvého stupňa, ako aj súd druhého stupňa, však posúdili môj nárok na náhradu škody nesprávne podľa prvej časti, druhej hlavy zákona a preto dospeli k mylnému názoru, že môj nárok na náhradu škody za trovy obhajoby a za cestovné, je podľa § 23 zákona premlčaný v jednoročnej premlčacej lehote a vyhovelí námietke premlčania vznesenej žalovanou.

Na premlčanie náhrady škody, spočívajúcej v náhrade trov obhajoby a cestovného, sa však nevzťahuje § 23 zákona, ale § 22 zákona, teda trojročná premlčacia lehota.

Ak mi bolo vznesené obvinenie a bola som spod obžaloby oslobodená, mám nárok na náhradu škody podľa prvej časti, prvej hlavy zákona, bez ohľadu na to, či som bola, alebo nebola stíhaná väzobne. ... Náhradu tejto škody nežiadam preto, že som bola vo väzbe, ale preto, že som bola spod obžaloby oslobodená. ...

V tomto smere poukazujem, čo sa týka nároku na náhradu škody, na rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 23.2.1990, sp. zn. 1Cz 6/90, publikovaný pod č. 35 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, ročník 1991, rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28.6.1993, sp. zn. 1 Cdo 53/93, publikovaný pod č. 70 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk súdov SR, ročník 1994 a na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 30.11.2009, sp. zn. 4 Cdo 183/2009. ...

Tým, že súdy nesprávne aplikovali v danej veci ročnú premlčaciu lehotu, namiesto správnej trojročnej, meritom veci sa už nezaoberali.

Som toho názoru, že odvolací súd mal napraviť pochybenie prvostupňového súdu. Ak tak neurobil, stalo sa to takým závažným spôsobom, že aplikácia práva všeobecným súdom sa dostala do zjavného rozporu s ústavou a medzinárodnou zmluvou.“

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo JUDr. K. D., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, rozsudkom Krajského súdu Prešov, zn. 4Co 76/2009, z 13.11.2009, porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu Prešov, zn. 4Co 76/2009, z 13.11.2009 ústavný súd zrušuje a vec vracia Krajskému súdu Prešov na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. Krajský súd Prešov je povinný nahradiť trovy právneho zastúpenia, JUDr. K. D., v sume 700,53 eura (slovom sedemsto eur, päťdesiattri centov), na účet jej právneho zástupcu JUDr. I. Š., do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

V rámci prípravy predbežného prerokovania sťažnosti ústavný súd zistil, že proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 4 Co 76/2009 z 13. novembra 2009 sťažovateľka podala

dovolanie „... a to proti výroku, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 9 C 92/2007, z 9.3.2009, v zamietavom výroku o zaplatenie sumy 12 627,63 eura, ale len čo sa týka náhrady škody za trovy obhajoby vo výške 10 673,- eur (321 542,- Sk) a za cestovné vo výške 1 466,- eur (44 178,- Sk), teda spolu o zaplatenie sumy 12 139,- eur“. Sťažovateľka sa napriek tomu obracia na ústavný súd s ústavnou sťažnosťou, „... lebo úspešné podanie dovolania sa mi javí, vzhľadom na úpravu prípustnosti dovolania podľa § 236 až 239 OSP, ako problematické a za problematické považujem aj podanie podnetu na mimoriadne dovolanie, ako inštitútu, ktorý mi nápravu nezaručuje a nezaručuje ani to, že sa o mnou vytýkaných nedostatkoch, vôbec bude na všeobecnom súde konať“.

Ústavné súdnictvo a právomoc ústavného súdu sú vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, v ktorých protiústavnosť nemožno napraviť iným spôsobom, teda predovšetkým procesnými prostriedkami vyplývajúcimi z príslušných procesných noriem (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov). Ide o jeden zo základných princípov, ktoré ovládajú konanie pred ústavným súdom, a to o princíp subsidiarity.

Ústavný súd preto zaujal názor, že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je táto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Pritom lehota na podanie ústavnej sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Bulena a spol. verus Česká republika a rozhodnutie uverejnené v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Českej republiky vo zv. 29/uznesenie č. 3 a pod.).

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. apríla 2010